
ZABEZPIECZENIE WIERZYTELNOŚCI – CESJA

Cesja.

Cesja wierzytelności to umowa, na podstawie której wierzyciel przenosi wierzytelność na osobę trzecią. Co do zasady cesja nie wymaga zgody dłużnika, jednak w umowie, z której wynika wierzytelność zastrzec można zakaz cesji lub uzależnienie cesji od spełnienia określonego warunku (np. zgody dłużnika).

Cesja jako zabezpieczenie.

Aby zrozumieć zastosowanie cesji jako zabezpieczenia wierzytelności musimy uzmysłwić sobie, że dłużnik jednego stosunku zobowiązaniowego może być wierzycielem w innej relacji. Przykładowo przedsiębiorca budowlany, kupując materiały budowlane staje się dłużnikiem zobowiązanym do zapłaty sprzedawcy tych materiałów. Jednocześnie ten sam podmiot ma oczekiwać zapłaty od inwestora za wykonane prace budowlane. W dużym uproszczeniu powiedzieć można, że w takim układzie cesja niejako pomija tego przedsiębiorcę budowlanego i umożliwia dokonanie płatności bezpośrednio od inwestora do sprzedawcy materiałów budowlanych.

Cesja jako zabezpieczenie wierzytelności jest przydatna w przypadku współpracy z przedsiębiorcami o ograniczonej płynności finansowej, którzy funkcjonują jednak aktywnie na rynku. Przykładowy przedsiębiorca budowlany wie wprawdzie, że za pół roku otrzyma płatność za wykonanie prac, jednak aby te prace wykonać już za miesiąc musi zapłacić za materiały budowlane. Sprzedawca może mieć wątpliwości czy płynność finansowa tego przedsiębiorcy pozwoli na realizację zapłaty. Możliwość zabezpieczenia cesją może być w takiej sytuacji dobrym rozwiązaniem dla obu stron. Sprzedawca posiadał będzie realne zabezpieczenie swojej należności, a przedsiębiorca budowlany będzie mógł prowadzić swoją działalność.

Realizacja poręczenia.

Zasadniczo już sam fakt dokonania cesji powoduje, że dłużnik dłużnika powinien dokonać określonej płatności bezpośrednio na rzecz wierzyciela. Sytuacja może być nieco inna w sytuacji, gdy tzw. „trzeciodłużnik” nie został powiadomiony o cesji. Każdorazowo, w sytuacji, gdy dłużnik opóźnia się z płatnością, wierzyciel może wezwać „trzeciodłużnika” do dokonania zapłaty na jego rzecz. Warto zaznaczyć, że „trzeciodłużnik” nie jest zobowiązany do zapłaty w terminach, które wiążą wierzyciela z dłużnikiem. Jego płatność następuje dopiero w sytuacji, gdy z umowy wiążącej go z dłużnikiem wyniknie obowiązek zapłaty.

Oczywiście jednocześnie podejmowane mogą być przez wierzyciela wszelkie stosowne kroki prawne przeciwko pierwotnemu dłużnikowi.

Plusy i minusy poręczenia jako zabezpieczenia.

O ile zobowiązaniem do zapłaty z cesji jest podmiot wiarygodny (np. jednostka samorządu terytorialnego), cesja stanowi realne zabezpieczenie wierzytelności. Oczywiście istnieje ryzyko, że należność dłużnika nie powstanie (np. niewykonanie umowy) lub zostanie pomniejszona (np. naliczenie kary umownej). Na te okoliczności wierzyciel nie ma wpływu.

Pamiętać należy też, że cesja siłą rzeczy dotyczy wierzytelności przyszłych, których termin może nie być do końca sprecyzowany (np. 30 dni od dnia odbioru końcowego robót budowlanych). W takiej sytuacji wierzyciel może zostać zmuszony do oczekiwania na zapłatę przez dłuższy czas.

radca prawny Mateusz Data

Leszno, dnia 27 sierpnia 2019 r.